

BAKIŞ MEVZUAT

BAŞLIK	7174 SAYILI KAPADOKYA ALANI HAKKINDA KANUN
Sayı	2019/65
ÖZET	Kapadokya Alanı İdaresi için vergi muafiyet ve istisnaları getirildi.

1 Haziran 2019 tarihli ve 30791 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7174 sayılı **KAPADOKYA ALANI HAKKINDA KANUN**'la Kapadokya Alanının tarihî ve kültürel değerleri ile jeolojik/jeomorfolojik dokusunun ve doğal kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılması, planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesi amacıyla bir İDARE kuruldu ve Kanunun 7'nci maddesi ile söz konusu idareye aşağıdaki muafiyet ve istisnalar sağlandı.

MADDE 7 – (1) İdare, bu Kanunda ve ilgili mevzuatında sayılan faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan harçlardan ve harcamalara katılma paylarından, düzenlenen kâğıtlar yönünden damga vergisinden, kendisine yapılan bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden ve tapu ve kadastro döner sermaye hizmet bedelinden muaftır.

(2) İdareye yapılan her türlü nakdî ve ayni bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamalarının tamamı, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde, gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla beyan edilen gelirden veya kurum kazancından indirilebilir.

(3) İdarenin bu Kanunda ve ilgili mevzuatında sayılan görevleriyle ilgili faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmaz.

(4) İdarenin görevlerine ilişkin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi değildir. Bu istisna, ceza ve ihalelere katılmaktan yasaklama hükümleri ile İdarenin Kapadokya Alanına ilişkin faaliyetleri içinde olmayan, İdarenin idari ihtiyaçları ile ilgili mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini kapsamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

7174 sayılı Kanun 1 Haziran 2019 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

BAKIŞ YMM VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
İLHAN ALKILIÇ

KANUN

KAPADOKYA ALANI HAKKINDA KANUN

Kanun No. 7174Kabul Tarihi: 23/5/2019

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Genel Esaslar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; Kapadokya Alanının tarihî ve kültürel değerleri ile jeolojik/jeomorfolojik dokusunun ve doğal kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılması, planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesine ilişkin hususları düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakan: Kültür ve Turizm Bakanını,

b) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,

c) Başkan: İdare Başkanını,

ç) İdare: Kapadokya Alanının tarihî ve kültürel değerleri ile jeolojik/jeomorfolojik dokusunun ve doğal kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılması, planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesi amacıyla kurulan idareyi,

d) Geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları: Kapadokya Alan planları yürürlüğe girinceye kadar uyulacak esasları,

e) Kapadokya Alanı: EK-1’de yer alan Harita ve Koordinat Listesinde sınırları belirtilen ve bu Kanun kapsamında İdarenin yetkili ve görevli olduğu alanı,

f) Kapadokya Alan planları: Bu Kanun hükümlerine göre hazırlanan, Kapadokya Alanının korunması, geliştirilmesi, yönetimi, tanıtılması, koruma esasları ve kullanma şartlarının belirlenmesi, bölgenin sağlıklılaştırılması, yenilenmesi, açık alan sistemi yaya dolaşımı, taşıt ulaşımı ve altyapı tesislerinin tasarım esasları ile bölge halkının sosyal ve ekonomik yapısının iyileştirilmesi konularında hedefleri, stratejileri ve kararları belirleyen her tür ve ölçekteki planları,

g) Komisyon: Kapadokya Alan Komisyonunu ifade eder.

Genel esaslar

MADDE 3 – (1) Kapadokya Alanında geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ile meri planlara ve Komisyon kararlarına aykırı uygulama yapılamaz. Bu Alanda her türlü aykırı uygulamanın giderilmesini sağlamak, gerektiğinde aykırı uygulamaya konu yapı ve tesisleri yıkmak veya yıktırmak İdarenin yetkisindedir.

(2) Kapadokya Alanında bulunan Hazine ile kamu kurum ve kuruluşlarının özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, trampası, arsa veya kat karşılığı inşaat yaptırılması, kiraya verilmesi, ön izin verilmesi ve üzerlerinde irtifak hakkı kurulması, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, ön izin ve kullanma izni gibi işlemler İdarenin uygun görüşü alınarak yapılır. Ancak, Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresi ve denetiminde bulunan mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mülhak vakıflara ait taşınmazlar hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

(3) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kapadokya Alanı Yapılaşma Esasları

Kapadokya Alan planları

MADDE 4 – (1) Kapadokya Alanında yapılacak uygulamalar, meri planlar ile geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarına göre yürütülür.

(2) Kapadokya Alanının bütününe ilişkin üst ölçekli plan İdarece hazırlanır ya da hazırlatılır. Bu plan, Komisyonun uygun görüşü ve Bakan onayı ile yürürlüğe girer. Üst ölçekli planlara uygun olarak hazırlanan ya da hazırlatılan nazım ve uygulama imar planları ise, Komisyonun uygun görüşü ve İdarenin onayı ile yürürlüğe girer.

(3) Kapadokya Alanında diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ilgili mevzuatla verilen plan yapma, yaptırma, onama ve resen onama yetkisi bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülür.

(4) Kapadokya Alanında bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilgili diğer idarelerce yeni plan onaylanamaz.

(5) Kapadokya Alan planı yapımı ve yürürlüğüne ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.

Kapadokya Alan Komisyonu

MADDE 5 – (1) Komisyon aşağıda belirtilen üyelerden oluşur:

a) Üniversitelerin arkeoloji, sanat tarihi, mimarlık, şehir planlama/şehir ve bölge planlama, jeoloji ve hukuk ile biyoloji veya kimya bölümlerinden lisans eğitimlerini tamamlayarak mezun olmuş, Bakanlıkça görevlendirilecek, alanında uzman ve en az on yıl deneyime sahip yedi üye

b) Nevşehir İl Özel İdaresi Genel Sekreteri veya Nevşehir İl Özel İdaresinden görevlendireceği bir üye

c) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü ile Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğüne görevlendirilecek, alanlarında uzman birer üye

ç) Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odasına görevlendirilecek bir üye

d) Görüşülecek konu ile ilgili yer belediye başkanlığından görevlendirilecek bir temsilci üye

e) Görüşülecek konu Vakıflar Genel Müdürlüğü ile ilgili ise Vakıflar Bölge Müdürü veya Vakıflar Bölge Müdürlüğünden görevlendireceği bir temsilci üye

(2) Komisyonla görüşülecek konunun niteliğine göre oy hakkı olmamak kaydıyla ilgili kurum ve kuruluşlardan uzman çağrılabilir. Komisyonun gündemiyle ilgili meslek odaları İdarenin davetiyle toplantıya gözlemci olarak katılabilir.

(3) Birinci fıkranın (a) bendi uyarınca görevlendirilen Komisyon üyelerinin görev süresi iki yıldır. Yeni üyeler görevlendirilene kadar mevcut üyeler görevine devam eder.

(4) Kapadokya Alanında, 2863 sayılı Kanun ile kültür varlıklarını koruma bölge kurulları ile tabiat varlıklarını koruma bölge komisyonlarına verilen yetki ve görevler Komisyon tarafından kullanılır. Ayrıca, Komisyon Kapadokya Alanı içerisinde doğal sit alanlarının tescili, sınır değişiklikleri ve yeniden değerlendirilmesine yönelik karar almaya yetkilidir.

(5) Komisyon, Kapadokya Alanında geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ile meri planlara ilişkin her türlü fiziki ve inşai uygulamaya yönelik karar almaya yetkilidir.

(6) 2863 sayılı Kanunda ve diğer mevzuatta kültür varlıklarını koruma bölge kurulları ile tabiat varlıklarını koruma bölge komisyonlarına yapılan atıflar Kapadokya Alanı bakımından Komisyona yapılmış sayılır.

(7) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler Komisyon kararlarına uymak zorundadır.

(8) Komisyonun kuruluşu, görevleri, çalışma usul ve esasları ile Komisyon üyelerinin atanması ve üyeliklerinin sona erdirilmesi Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali ve Cezai Hükümler

İdareye aktarılabacak gelirler

MADDE 6 – (1) İdareye aktarılabacak gelirler şunlardır:

a) Nevşehir İl Özel İdaresi, Kapadokya Alanı sınırları içerisindeki belediyeler, Ürgüp Ticaret ve Sanayi Odası ve Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odasının bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinden en az yüzde bir oranında ayrılacak paylar

b) İdarece verilecek idari para cezalarından elde edilecek gelirler

c) Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü bütçesinden aktarılabacak tutarlar

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen pay oranını iki katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

Muafiyet ve indirimler

MADDE 7 – (1) İdare, bu Kanunda ve ilgili mevzuatında sayılan faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan harçlardan ve harcamalara katılma paylarından, düzenlenen kâğıtlar yönünden damga vergisinden, kendisine yapılan bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden ve tapu ve kadastro döner sermaye hizmet bedelinden muafır.

(2) İdareye yapılan her türlü nakdî ve ayni bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamalarının tamamı, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde, gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla beyan edilen gelirden veya kurum kazancından indirilebilir.

(3) İdarenin bu Kanunda ve ilgili mevzuatında sayılan görevleriyle ilgili faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmaz.

(4) İdarenin görevlerine ilişkin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi değildir. Bu istisna, ceza ve ihalelere katılmaktan yasaklama hükümleri ile İdarenin Kapadokya Alanına ilişkin faaliyetleri içinde olmayan, İdarenin idari ihtiyaçları ile ilgili mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini kapsamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Cezalar

MADDE 8 – (1) Kapadokya Alanının tarihî ve kültürel değerleri ile jeolojik/jeomorfolojik dokusunun ve doğal kaynak değerlerinin korunmasına ve yaşatılmasına yönelik alınan tedbirlere aykırı davranılması hâlinde elli bin Türk lirasından iki yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(2) Birinci fıkra kapsamına girmeyen, Kapadokya Alanının mevcut durumunu bozmayan ve yapısal uygulamalar içermeyen konulara ilişkin belirlenecek tedbirlere aykırılık hâlinde ise beş yüz Türk lirasından beş bin Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(3) Birinci ve ikinci fıkra kapsamında idari para cezası uygulanacak fiiller ile bu fiillerin aykırılık durumuna göre uygulanacak idari para cezasının miktarı İdarece çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralar uyarınca İdarece belirlenen fiiller dışında kalan ve 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu, 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ile 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda yasaklanan fiillerin Kapadokya Alanı sınırları içerisinde işlenmesi hâlinde bu kanunlarda tanımlanmış idari para cezaları iki misli artırılır ve bu kanunlarda yetkili kılınan ilgili idarelerin yetkili personelinin katılımı ile tespiti yapılarak İdarece uygulanır.

(5) Bu madde uyarınca verilen idari para cezaları Başkan tarafından uygulanır ve İdareye gelir kaydedilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Çeşitli hükümler

MADDE 9 – (1) 2863 sayılı Kanun kapsamında kültür varlıklarını koruma bölge kurulu müdürlüklerine, koruma, uygulama ve denetim büroları ile çevre ve şehircilik il müdürlüklerine verilen görev ve yetkiler Kapadokya Alanında, İdare tarafından yürütülür.

(2) İdare tarafından talep edilmesi hâlinde Kapadokya Alanı sınırları içerisinde kalan Hazinesin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar, ormanlık alanlar dâhil tahsisli olanların tahsisleri kaldırılarak bu Kanunda belirtilen amaçlara uygun olarak kullanılmak üzere bedelsiz olarak İdareye tahsis

edilir. Genel kolluk kuvvetlerine tahsisli veya bunların kullanımında olan taşınmazlar hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

(3) Kapadokya Alanının sınırları bölgenin kültürel ve doğal varlıkları ile turizm potansiyeli göz önüne alınarak İdarenin teklifi ve Bakanlığın uygun görüşü üzerine Cumhurbaşkanı kararı ile değiştirilebilir.

(4) Kapadokya Alanında 2863 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde tanımlanan nitelikteki taşınmazların Hazine taşınmazları ile değiştirilmesi işlemleri 2863 sayılı Kanun ve ikincil mevzuatı hükümlerine göre İdarece yürütülür.

(5) İdareye ait taşınır ve taşınmazlar Devlet malı hükmündedir. Bunlar aleyhine suç işleyenler Devlet malları aleyhine suç işleyenler gibi cezalandırılır.

(6) Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen Devlet memurları, kamuda çalışan sürekli işçiler ile öğretim elemanlarından gerekli nitelikleri taşıyanlar, kendilerinin isteği ve kurumlarının muvafakatiyle İdare kadrolarında istihdam edilebilir. Bunların kurumlarıyla olan ilişkileri, iş sözleşmesinin yapılmasıyla son bulur. İdarede bu fıkra uyarınca istihdam edilmeye başlananlara, önceki kurumlarıyla ilişkilerinin kesilmesinden dolayı emekli ikramiyesinin hesabına esas toplam hizmet süresi on beş yıldan az olanlara emekli ikramiyesi ödenmez ve ödenmeyen emekli ikramiyesinin hesabına esas hizmet süreleri İdarede geçecek hizmet süreleriyle birleştirilmek suretiyle kıdem tazminatının hesabına esas hizmet sürelerine dâhil edilir. Ayrıca, bu şekilde kıdem tazminatının hesabına esas hizmet süresine dâhil edilecek süreler ile emekli ikramiyesinin hesabı açısından on beş yıldan fazla hizmeti olanların bu hizmet süreleri kıdem süresine bağlı diğer hakların tespitinde de dikkate alınır. Bu şekilde istihdam edilenlerden, sosyal güvenlik kuruluşlarından aylık bağlanması veya iş sözleşmesinin işveren tarafından haklı nedenle derhâl feshi kapsamında iş sözleşmesi sona erenler hariç olmak üzere, İdaredeki görevleri sona erenlerden, önceki kurumlarındaki ilgili kadrolara atanma şartlarını kaybetmemiş olanlar; önceki kurumlarında yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak öğrenim durumları, hizmet yılı ve kazanılmış hak aylık derecelerine uygun boş bir kadroya en geç bir ay içinde atanırlar ve herhangi bir işleme gerek kalmaksızın en geç bir ay içinde göreve başlatılırlar. Bu fıkra uyarınca önceki kurumlarına dönen kişilerin İdarede geçen hizmetleri kazanılmış hak aylık derece ve kademeleri ile kıdeme bağlı haklarında değerlendirilir. Önceki kurumlarına tekrar atanana iş sözleşmesinin sona ermiş olmasından dolayı İdarece kıdem tazminatı veya başkaca bir tazminat ödenmez ve bu süreler sonraki hizmetlerine göre hak kazanacakları emekli ikramiyesi hesabında dikkate alınır.

Geçiş dönemi bütçesi ve diğer işlemler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) İdarenin 2019 mali yılı harcamaları yeni bir düzenleme yapıncaya kadar Bakanlığın 2019 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerden karşılanır.

(2) Kapadokya Alanına ilişkin olarak bu Kanunla İdareye devredilen yetki ve görevler kapsamında kalan ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili idarelerce sözleşmeye bağlanmış olan işler, İdare teşkilatı kuruluncaya kadar bu idarelerce yürütülür. İdare teşkilatı kurulduğu tarih itibarıyla bu sözleşmeler ilgili idarelerce hak, alacak ve borçlarıyla birlikte İdareye devredilmiş sayılır.

(3) İkinci fıkra uyarınca İdareye devredilen sözleşmelerden dolayı ilgili idarelerce taraf olunan davalar, Kapadokya Alanı ile ilgili kültür varlıklarını koruma bölge kurulu kararları ve tabiat varlıklarını koruma bölge komisyonu kararlarına karşı açılan davalar ile başlatılmış olan takiplerde İdare kendiliğinden taraf sıfatını kazanır. Bu sözleşmelere ilişkin olarak bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce ilgili idarelerce yapılmış iş ve işlemler sebebiyle açılacak dava ve takipler İdareye yöneltilir.

(4) 4 üncü madde uyarınca Kapadokya Alanında uygulamaya yönelik imar planları yürürlüğe girene kadar geçerli olmak üzere, Kapadokya Alanının ihtiyaçları göz önünde bulundurularak belirlenecek geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları, İdarenin teşkilatlanmasını müteakip üç ay içerisinde İdarenin teklifi ve Komisyonun onayı ile yürürlüğe girer.

(5) Kapadokya Alanı içerisinde meri tüm planların uygulaması, geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları belirlenene kadar devam eder. Geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarının belirlenmesi ile meri planların uygulanması durdurulur. Üst ölçek planların hazırlanması sürecinde uygulanması durdurulmuş olan mevcut planlar İdarece incelenerek Komisyonun uygun görüşü ile yeniden yürürlüğe konulabilir.

(6) Bu Kanunun uygulanmasına dair yönetmelikler, İdarenin teşkilatlanmasının tamamlanmasını müteakip en geç üç ay içinde yürürlüğe konulur. Bu Kanunda öngörülen Kapadokya Alan planları iki yıl içinde Komisyona sunulur.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11 – (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.